

Elli Nuutinen & Juha-Matti Grönlund

SIE JAMMIE!

OPAS
IKÄIHMISTEN
JA LASTEN
OSALLISTAVAA
MUSIIKKI-
TUOKIOON

ALKUSANAT

Heipä hei ja tervetuloa Sie ja Mie! -oppaan pariin!
On sanottu, että merkittävät asiat tapahtuvat
yhteydessä ja vuorovaikutuksessa toisten
ihmisten kanssa. Musiikki tuo meille iloa,
hyvinvointia ja yhteenkuuluvuuden tunnetta
luoden samalla uusia ja toisaalta herättäen esiin
myös vanhoja muistoja. Tämän helppokäyttöisen
oppaan ja äänitteiden avulla voit luoda
osallistavan ja elämyksellisen musiikkituokion
lapsille ja ikäihmisille.

Riemukkaita hetkiä musiikin parissa!

Terveisin
Elli & Juha-Matti

SISÄLLYSLUETTELO

Karuselli	3
Peppi Pitkätossu	5
Elonkorjuu	7
Ostakaa makkaraa	9
Hauva ikkunassa	11
Kissankulman kauhu — Eemeli	13
Sairas karhunpoika	15
Piiri pieni pyörä	17
Asikkalan rattaat	19
Magdaleena	21
Rytmisöittimia	23
Soitinrakennus	24

KARUSELLI

Askot, Simot, Marjat ja muut.
Aino, Kaisa ja pikkuinen Ruut.
Ville, Tapani ja Anneli,
karuselliin paineli.
Ottivat taskusta pennokset
ja maksoivat niillä hevoset.
Laulu alkoi raikaamaan
ja sitten alettiin ratsastaa.

Hertat ja Tertut ja Maijat ja muut,
karuselli pyörii, lapset siinä hyörii.
Silmät ne vilkkuu ja naurussa suut,
näin se käy, näin se käy, näin se karuselli käy. x2

Hah hah haa, näin sitä saa,
viiden pennin hevosella ratsastaa.
Hah hah haa, näin sitä saa,
viiden pennin hevosella ratsastaa.

Hertat ja Tertut ja Maijat ja muut,
karuselli pyörii, lapset siinä hyörii.
Silmät ne vilkkuu ja naurussa suut,
näin se käy, näin se käy, näin se karuselli käy.

Hah hah haa, näin sitä saa,
viiden pennin hevosella ratsastaa.
Hah hah haa, näin sitä saa,
viiden pennin hevosella ratsastaa. x2

- Osallistujat istuvat tuoleista aseteltuun piiriin istumaan.
- Laulun alkaessa osallistujat alkavat kuljettamaan palloa myötäpäivään siirtäen pallon aina vierustoverilleen.

Laulun edetessä leikkiin voidaan ottaa useampia palloja mukaan.

PEPPI PITKÄTOSSU

Kaikki on vinksin vonksin,
tai ainakin heikun keikun.
Arvaas oikun eikun,
kuka oon, joko arvaat sen?

Ullan nimi on Ulla,
nimi toinen vaan on mulla.
Jos et millään arvaa,
sanon suoraan sulle sen:

Tässä on Peppi Pitkätossu
la hop sula hei sula hopsan saa,
Tässä on Peppi Pitkätossu,
nauraa hah hah haa!

Ootkos nähnyt tän,
apinani hienon ja lystikkään? - Joo!
Herra Tossavainen,
se hän juuri on nimeltään.

Ootkos nähnyt tän,
hevoseni valkean, täpliketään? - Joo!
Entäs Huvikummun,
talon jossa me leikitään?

Siellä on Peppi Pitkätossu
la hop sula hei sula hopsan saa,
Sielläpä Peppi Pitkätossu
laulaa lal lal laa!

Voimia mul on näissä,
on paljon sormenpäissä.
Nostaa voin kirahvin,
minä kaikkein vahvin oon!

Tartu torveen, rumpuun,
tule luokseni Huvikumpuun.
Pannaan hyrskynmyrskyn,
sula hei sula hopsan saa.

Tässä on Peppi Pitkätossu
la hop sula hei sula hopsan saa,
Tässäpä Peppi Pitkätossu
nauraa hah hah haa!

- Kappaleen aikana osallistujat liittyvät sambakulkueeseen rytmisoittimen kanssa. Soitinta voi soittaa vapaaseen tyyliin samalla, kun kulkee kulkueessa.
- Vaihtoehtoisesti soittamaan voi jäädä myös omalle paikalleen.
- Osallistujat voivat myös laulaa mukana.

Voit itse rakentaa soittimet sambakulkuetta varten. Katso ohjeet sivulta 23.

ELONKORJUU

Kuuma hohtaa aurinko ja vilja kypsää on.
Pam, pam, rumpu kaikuu, vilja kypsää on.

Isoisä hoitaa tuolla mehiläisiään.
Pam, pam, rumpu kaikuu, vilja kypsää on.

Mummo poimii luumuja ja ruokkii porsaitaan.
Pam, pam, rumpu kaikuu, vilja kypsää on.

Tyttö istuu penkillä ja kehrää pellavaa.
Pam, pam, rumpu kaikuu, vilja kypsää on.

Poika leikkaa rypäleitä hiljaa hyräillen.
Pam, pam, rumpu kaikuu, vilja kypsää on.

Nyt on tullut korjuuaika, kohta juhliitaan.
Pam, pam, rumpu kaikuu, vilja kypsää on.

- Osallistujat saavat maalaustarvikkeet.
- Kukin osallistuja maalaa musiikin inspiroiman teoksen.
- Lopuksi teokset yhdistetään isoksi kollaasiksi.

OSTAKAA MAKKARAA

Makkaraa on monenlaista:
suorempaa tai kiekuraista,
leivän päälle, keittoon, grilliin,
uuniin taikka tapaan villiin.
Saunan jälkeen hyvältä maistuu,
kun kiukaalla on saanut paistuu.
Sitten aletaan arpoa,
ketsuppia vai sinappia.

Ostakaa makkaraa.
Markalla ja kahdella jo paljon saa.

- Osallistujat laulavat kappaleen yhteislauluna.
- Räppiosuudessa ohjaaja näyttää osallistujille erilaisia kehorytmejä edeten yksinkertaisemmista kehorytmeistä vaikeampiin.
- Kehorytmejä voi keksiä myös itse.

Taputetaan
käsiä
reisiin.

Taputetaan
kädet reisiin,
sitten kädet
yhteen.

Taputetaan
oikealla kädellä
vasempaan
reiteen. Sitten
kädet yhteen.
Seuraavaksi vasen
käsi oikeaan
reiteen ja taas
kädet yhteen.

HAUVA IKKUNASSA

Oi katsohan, vaari, pientä hauvaa,
mi ikkunasta kurkistavi.

Jospa kysyisit, vaari, tuota hauvaa;
sen ostaisin mielelläni.

Oi vaari, jos hauva olis mulla,
niin mitään mä pelkäisi en!

Sais rosvokin vastahani tulla;
pois hauvani ajaisi sen.

Pikku koira kulkee eteenpäin,
pikku koira kulkee taaksepäin.

Pikku koira kulkee eteenpäin,
pikku koira kulkee taaksepäin.

En tahdo mä saada papukaijaa;
sen kanssa ei telmiä vois.

Mä kuulin, ett' naapurissa Maijaa
yks' sellainen purrutkin ois.

En myöskään mä tahdo kultakalaa;
se opi ei kävelemään.

Sen kissa vois syödä joskus salaa;
siks' huoli en mirriäkään.

Pikku koira kulkee eteenpäin,
pikku koira kulkee taaksepäin.

Pikku koira kulkee eteenpäin,
pikku koira kulkee taaksepäin.

Mut katsohan, vaari, pientä hauvaa,
mi ikkunasta kurkistavi.

Jospa kysyisit, vaari, tuota hauvaa;
sen ostaisin mielelläni.

- Osallistujat tanssivat Hauva ikkunassa -osiossa vapaalla tyylillä. Musiikkityyliin sopii hyvin esimerkiksi keinuva liike.
- Pikku koira -osiossa osallistujat tanssivat laulun sanojen mukaisesti eteen- ja taaksepäin.

*Tanssin tukena
voi halutessaan
käyttää myös
huiveja.*

KISSANKULMAN KAUHU -

EEMELI

Kauan sitten asui maalla pikkupoika villi,
Kissankulman kauhuksi häntä kutsuttiin.
Lähellä jos jossain alkoi soida palopilli,
epäilykset kohdistui heti Eemeliin.

Voi herranjestas, minkälainen lapsi oli hän!
On hyvä, ettei Eemeleitä ole enemmän.
Sing duuduldei, sing duuduldei, sing duudulduuduldei!
Sing duuduldei, sing duuduldei, sing duudulduuduldei!

Kesäkeittopataan teki kerran sukelluksen
Eemeli, mut jäi kiinni hörökorvistaan.
Se on hyvä, isot korvat esti tukehduksen,
mutta kulho päässään hän joutui sairaalaan.
Voi herranjestas...

Eemeli sai ajatuksen kerran toukokuussa:
lipputankoon kiskaisi pikkusiskon hän.
Iida kiikkui ylhäällä kuin käpy kuusipuussa:
sieltä näkee varmasti paljon enemmän.
Voi herranjestas...

Kaikki Eemelimme tempot historiaan jäivät,
niistä silmät pyöreinä nytkin puhutaan.
Arestissa aikoinaan hän istui monet päivät,
mutta kiltti ollut ei edes silloinkaan.
Voi herranjestas...

- Osallistujat soittavat vapaasti rytmisoittimia ja laulavat yhdessä kertosaettä.

Katso esimerkit kappaleeseen sopivista rytmisoittimista sivulta 22.

SAIRAS KARHUNPOIKA

Karhunpoika sairastaa, häntä hellikäämme.
Lääkkehillä hoidelkaa nalleystäväämme.
Maito tuore lämpöinen hyväks olla voisi.
Vehnäkorppu valkoinen ehkä avun toisi.

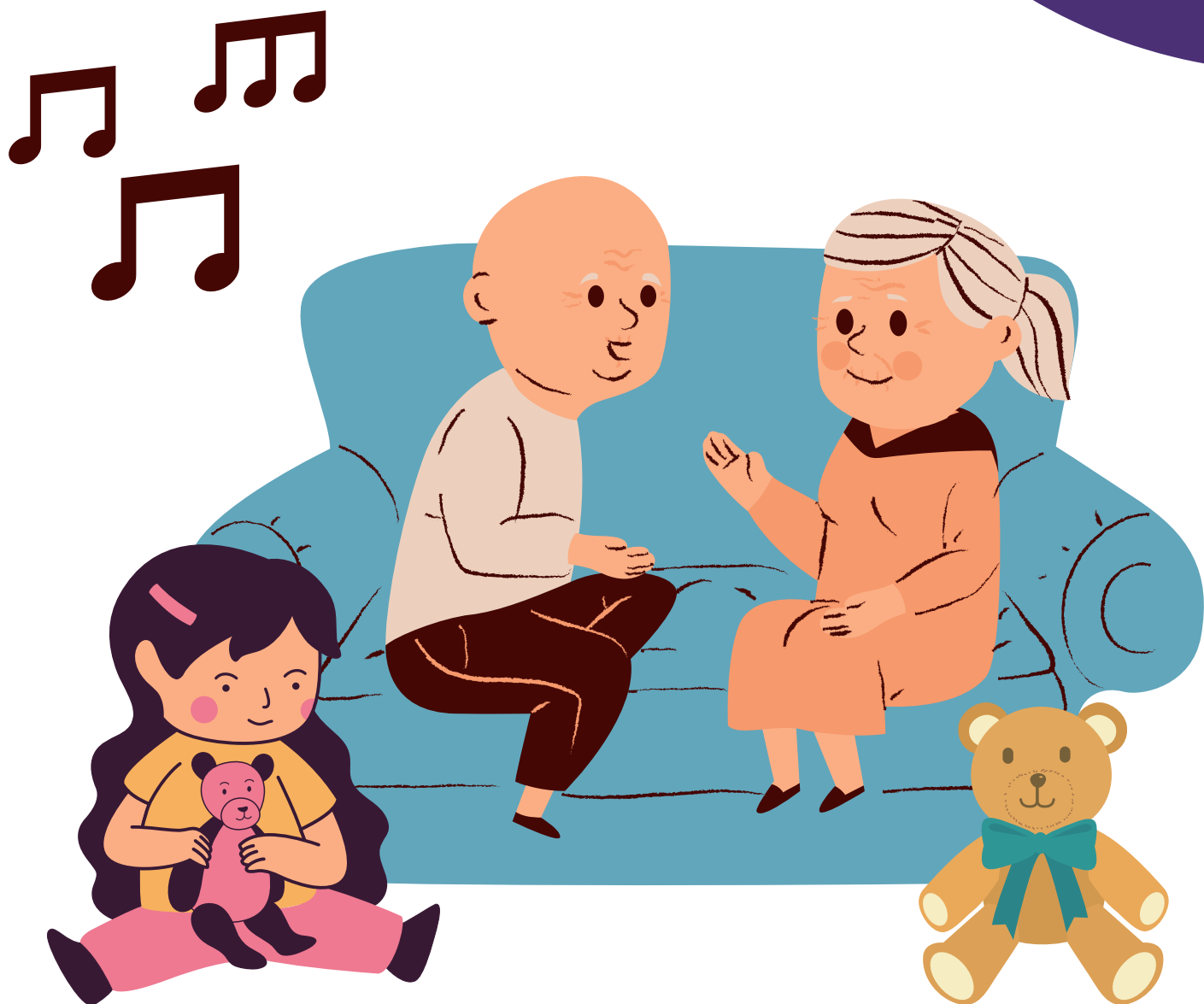
Patjaksensa parahin matto levitellään,
peitteheksi toinenkin kääritähän hellään.
Laulu kaunis lauletaan univirreksensä.
Itse käymme uinumaan hänen vierellensä.

Mm-m...

Vahtikoira vartio uskollisna meitä,
kunnes koittaa aamunkoi, hän ei meitä heitä.
Uni paras lääke on, siitä nauttikaamme.
Nalle-raukan kuntohon aamuksi jo saamme.

- Osallistujat leikkivät nallepehmoleluilla silitellen ja hoivaten niitä.
- Hyminäösuuden aikana ikäihmiset ja lapset voivat keskustella. Keskustelun aiheita voivat olla esimerkiksi kappaleen herättämät muistot ja ajatukset.

Voit muodostaa parin lapsesta ja ikäihmisestä.

PIIRI PIENI PYÖRII

Piiri pieni pyörii, (pyöritään piirissä käsi kädessä)
lapset siinä hyörii.

Sormet sanoo soo soo soo, (pysähdytään, heilutetaan etusormea)
kengän kannat kookoo koo. (koputetaan kengän kannalla lattiaan)

Piiri pieni pyörii, (pyöritään piirissä käsi kädessä)
lapset siinä hyörii.

Kädet panee lip lap lap, (pysähdytään, taputetaan käsiä)
kengän kärjet kip kap kap. (naputetaan kengän kärjellä lattiaan)

LAULUOSIO

Piiri pyörii,
lapset hyörii. x8

Piiri pieni pyörii, (pyöritään piirissä käsi kädessä)
lapset siinä hyörii.

Toisiansa tervehtää, (vilkutetaan)
sitten paikoillensa jää. (seisotaan paikoillaan)

Piiri pieni pyörii, (pyöritään piirissä käsi kädessä)
lapset siinä hyörii.

Vakavina seisovat (pysähdytään ja seisotaan vakava ilme kasvoilla)
vallon niin kuin vanhemmat.

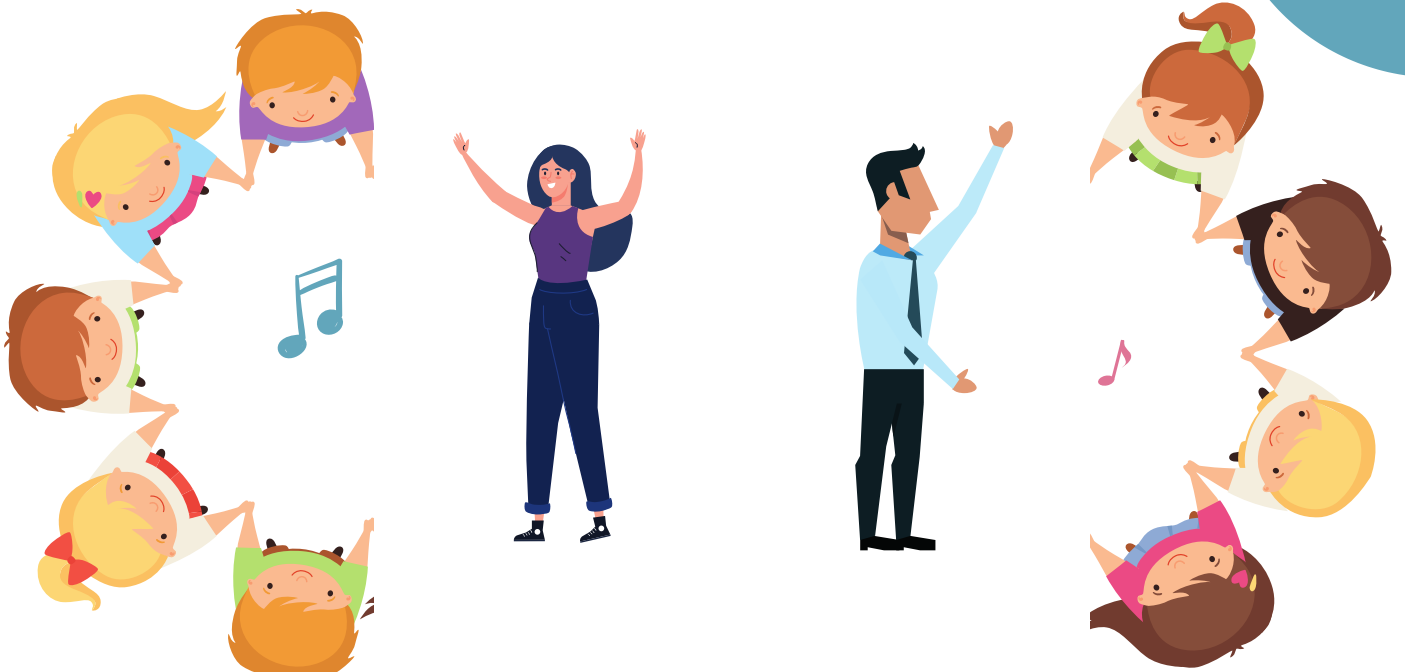
- Ennen kappaleen alkua ohjaajat ovat päättäneet, miten piiri jaetaan kahteen ryhmään laulun aikana.
- Osallistujat asettuvat piiriin ja leikkivät laulun sanojen mukaisesti piirileikkiä.
- Kahden säkeistön jälkeen osallistujat jakautuvat kahteen eri ryhmään, joissa he laulavat vuorotellen omia lauluosioitaan.
- Lauluosion jälkeen osallistujat palaavat takaisin piiriin ja leikkivät loput säkeistöt piirileikkinä.

Ryhmä 1

Pii - ri pyö - rii Pii - ri pyö - rii

Ryhmä 2 lap - set hyö - rii, lap - set hyö - rii,

Voit opetella lauluosion nuotista tai kuuntelemalla äänitteeltä.

ASIKKALAN RATTAAT

Asikkalan, Asikkalan puiset rattaat,
puiset rattaat, puiset rattaat.

Asikkalan, Asikkalan puiset rattaat
on niin huonoja kulkemaan.

Niin, näin alamäessä,
ylämässä ei ollenkaan.

Niin, näin alamäessä,
ylämässä ei ollenkaan.

Asikkalan, Asikkalan puiset rattaat,
puiset rattaat, puiset rattaat.

Asikkalan, Asikkalan puiset rattaat
on niin huonoja kulkemaan.

Niin, näin alamäessä,
ylämässä ei ollenkaan.

Niin, näin alamäessä,
ylämässä ei ollenkaan.

Asikkalan, Asikkalan puiset rattaat,
puiset rattaat, puiset rattaat.

Asikkalan, Asikkalan puiset rattaat
on niin huonoja kulkemaan.

- Osallistujat istuvat tai nousevat seisomaan.
- Asikkalan rattaista laulettaessa osallistujat pyörittävät käsiään renkaiden muodossa. Seisomaan nousseet voivat myös kävellä.
- Alamäessä kädet laitetaan alas tai mennään kyykkyyyn.
- Ylämäessä kädet nostetaan korkealle ylös.

MAGDALEENA

Magdaleena on pikkuinen tyttö,
jolla on kutonen laulussa.

Magdaleenalla sukka on rikki
ja suussa on yhdeksän hammasta.

Ja sukat on sillä makkaralla
ja lentää se päivänkakkaralla
ja kylpee yhdeksän pilven alla
ja pupuja sillä on pöydän alla
ja perhonen korvanlehdellä. x2

Magdaleena pihalla leikkii
nallekarhujen seurassa.

Ja arvatkaapas
missä se nukkuu!
Tietenkin äitinsä taskussa.

Sukat on sillä makkaralla
ja lentää se päivänkakkaralla
ja kylpee yhdeksän pilven alla
ja pupuja sillä on pöydän alla
ja perhonen korvanlehdellä. x2

Sukat on sillä makkaralla
ja lentää se päivänkakkaralla
ja kylpee yhdeksän pilven alla
ja pupuja sillä on pöydän alla
ja perhonen korvanlehdellä. x2

- Osallistujat kerääntyvät piiriin istuen tai seisten ja heiluttavat musiikin tahdissa isoa hallaharsoa.
- Halutessaan osa osallistujista voi asettua lattialle hallaharson alle makaamaan.

*Voit
laittaa halla-
harson alle
myös pehmo-
leluja.*

RYTMISOITTIMIA

Marakassit

Rytmikapulat

Tamburiini

Guiro

Triangeli

Cabasa

Djembe

SOITTINRAKENNUS

Helistin

Tarvikkeet:

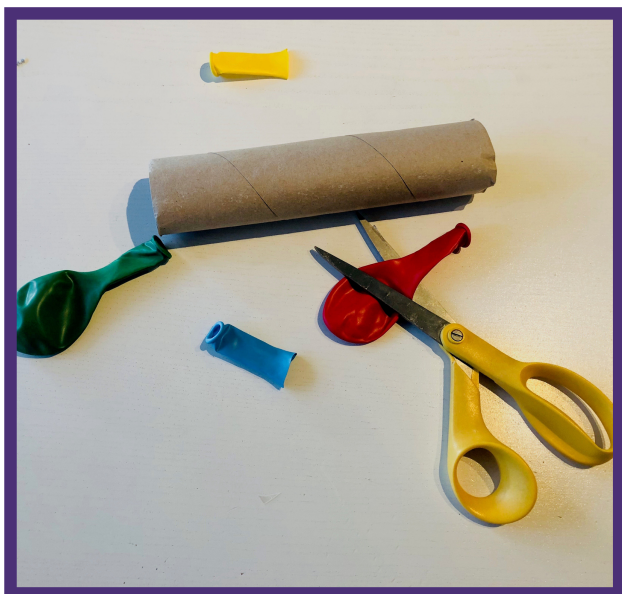
- kaksi ilmapalloa
- teippiä
- sakset
- vessaparirulla

Sanomalehtikapulat

Tarvikkeet:

- sanomalehti
- teippiä
- sakset

Pahvipenaali

Tarvikkeet:

- talouspaperirulla
- ilmapalloja
- sakset

HELISTIN

1. Näillä materiaaleilla teet helistimen.

2. Leikkaa ilmapallosta varsiosa pois.

3. Pujota pallo-osa wc-rullaan.

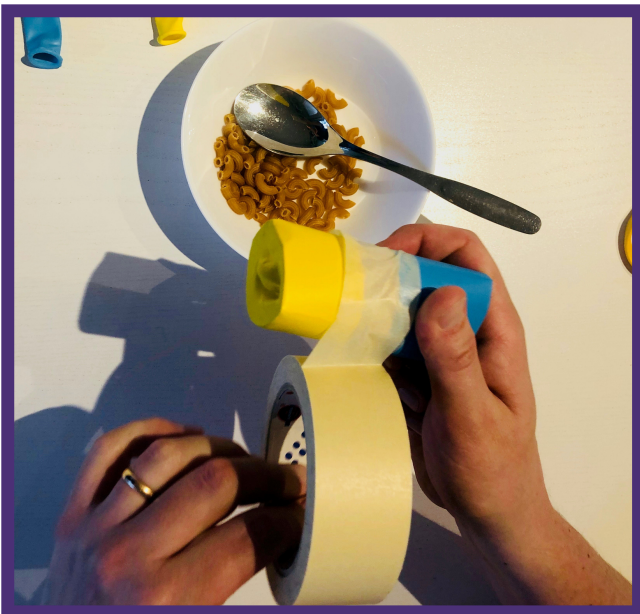
4. Laita sisälle esimerkiksi makaronia.

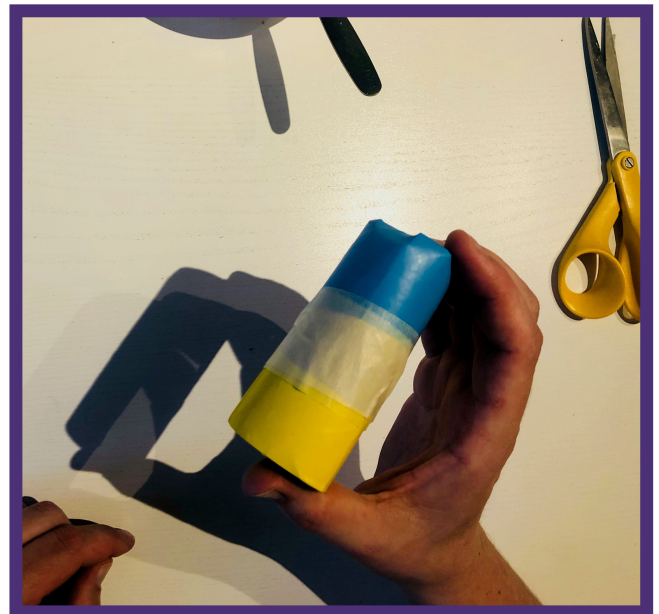
5. Leikkaa toisesta ilmapallosta varsiosa pois.

6. Pujota pallo-osa wc-rullan toiseen päähän.

7. Laita helistimen keskiosaan teippiä, jotta ilmapallot pysyvät paikoillaan

8. Valmis helistin.

SANOMALEHTIKAPULAT

1. Näillä materiaaleilla teet sanomalehtikapulat.

2. Kääri sanomalehti rullalle.

3. Laita teippiä pätyihin.

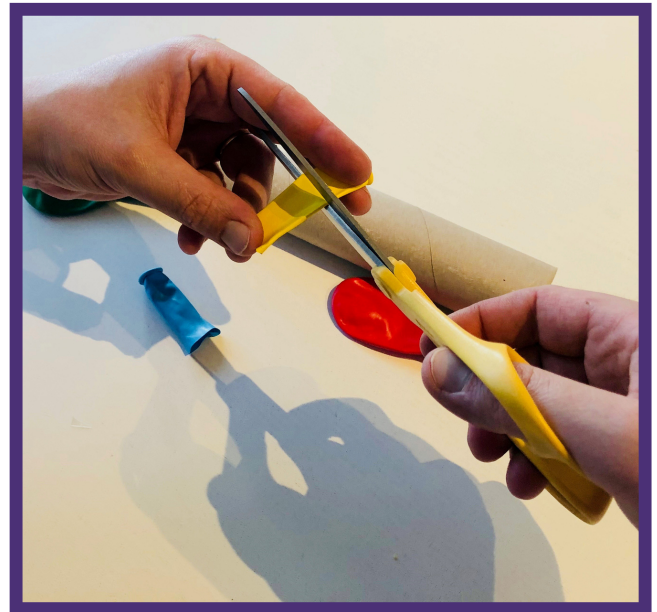

4. Valmiit rytmikapulat.

PAHVIPENAALI

1. Näillä materiaaleilla teet pahvipenaalin.

2. Leikkaa ilmapalloista suikaleita.

3. Pujota suikaleet talouspaperirullan ympärille.

4. Soita valmista pahvipenaalia sanomalehtikapulalla.

LOPPUSANAT

Kiitos, kun käytit opastamme. Toivottavasti olet viihtynyt sen parissa!

Nyt kannustammekin sinua soveltamaan oppaan sisältöä ja luomaan uudenlaisia elämyksiä musiikin ympärille niin arjessa kuin juhlassa. Käytä siis omaa luovuuttasi rohkeasti ja katso minne se sinut johdattaa!

Terveisin
Elli & Juha-Matti

Sie ja Mie! -opas on
helppokäyttöinen ohjekirja, joka
sisältää äänitteet ja leikkiohjeet
lapsille ja ikäihmisille suunnattuun
osallistavaan musiikkituokioon.
Opas sopii käytettäväksi kaikille,
eikä sen käyttöön tarvita aiempaa
musiikillista osaamista.

